

HE 113/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia.

Esityksen mukaan kotitalousvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 2 100 euroon vuosina 2026 ja 2027. Myös kotitalousvähennyksen vähennysprosentteja korotettaisiin väliaikaisesti vuosina 2026 ja 2027. Työkorvauksen osalta vähennysprosentti korotettaisiin 40 prosenttiin ja maksettujen palkkojen osalta 15 prosenttiin. Korotuksen tavoitteena on vahvistaa kotitalouksien palvelukysyntää ja elvyttää rakentamisalaa.

Työnantajan tarjoaman verovapaan omaehtoisen liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärää korotettaisiin 540 euroon. Etu laajennetaan koskemaan myös luontoharrastuksia, kuten kalastusta ja metsästystä.

Lisäksi matkakuluvähennyksen omavastuuta alennettaisiin väliaikaisesti 800 euroon vuonna 2026. Muutoksella on tarkoitus tukea työmatkailijoita kohonneiden polttoaineiden hintojen johdosta.

Ehdotetut muutokset pienentävät verotuloja arviolta noin 109 miljoonalla eurolla vuonna 2026, 83 miljoonalla eurolla vuonna 2027 ja 6 miljoonalla eurolla vuonna 2028.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin jo vuoden 2026 verotuksessa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	4
2.1 Kotitalousvähennys	4
2.2 Työnantajan tarjoama omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta	6
2.3 Matkakuluvähennyksen omavastuu	8
3 Tavoitteet	8
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	9
4.1 Keskeiset ehdotukset	9
4.1.1 Kotitalousvähennyksen määräaikainen korottaminen	9
4.1.2 Työnantajan tarjoama omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta	9
4.1.3 Matkakuluvähennyksen omavastuu	10
4.1.4 Muutosten huomioon ottaminen vuoden 2026 ennakkoperinnässä	10
4.2 Pääasialliset vaikutukset	11
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	11
4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen ja verovelvollisille	11
4.2.1.2 Tulonjakovaikutukset, työllisyysvaikutukset ja muut vaikutukset	15
4.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	19
4.2.3 Verotuottomuutosten kompensatio kunnille	19
5 Lausuntopalaute	20
5.1 Yleistä	20
5.1.1 Johdanto	20
5.1.2 Kotitalousvähennys	20
5.1.3 Työnantajan tarjoama omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta	21
5.1.4 Matkakuluvähennys	22
6 Säännöskohtaiset perustelut	22
7 Voimaantulo	24
8 Suhde muihin esityksiin	25
LAKIEHDOTUS	26
Laki tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	26
LIITE	29
RINNAKKAISTEKSTI	29
Laki tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	29

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2026 kehysriihessä toimista, jotka lujittavat suomalaisten luottamusta tulevaisuuteen sekä parantavat kasvun ja työllistymisen edellytyksiä. Näihin toimiin sisältyvät tässä esityksessä ehdotetut muutokset kotitalousvähennykseen, työnantajan tarjoamaan omaehtoiseen liikunta- ja kulttuuritoimintaan sekä matkakuluvähennykseen.

Pääministeri Orpon hallituksen ohjelman kirjauksen mukaan liikuntasetelin käyttöalaan lisätään kalastus- ja eräpalvelut. Kirjaus on osa toimia, joilla hallitus panostaa kalastusmatkailun mahdollisuuksiin. Lisäksi hallitusohjelman kirjauksen mukaan selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin.

Valtiovarainministeriön vero-osastolla on valmisteilla hallitusohjelman kirjaukseen perustuen selvitys liikunnan ja urheilun tukemisesta verotuksen keinoin. Selvityksessä yhtenä tarkastelun kohteena ovat olleet työnantajan tarjoamaan omaehtoiseen liikuntaetuuun liittyvät kysymykset. Selvityksen valmistelun yhteydessä on kuultu sidosryhmiä. Selvityksen on tarkoitus valmistua kesäkuussa 2026.

Valtiovarainministeriön vero-osastolla selvitettiin myös vuonna 2022 kulttuuri- ja liikuntasetelin käyttöalan laajentamista (Dnro VN/15545/2022)¹. Selvityksen perusteella kulttuuri- ja liikuntasetelien käyttöalan laajentamista kaikkeen harrastus- ja virkistystoimintaan ei pidetty tarkoituksenmukaisena, kun otetaan huomioon veroedun alkuperäinen tarkoitus työntekijän hyvinvoinnin tukemisesta nimenomaan kulttuurin ja liikunnan avulla. Sen sijaan selvityksessä katsottiin, että liikunnan määritelmää voisi olla perusteltua tarkentaa ja osin myös laajentaa kulttuuri- ja liikuntaetua koskevassa tuloverolain säännöksessä.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esitysluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros 8.–22.5.2026. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämän toimijoilta ja muilta sidosryhmiltä, yhteensä 22 taholta. Lausuntoaika poikkesi säädösvalmistelun kuulemisoppaan mukaisesta pääsäännöstä, jonka mukaan kirjallisten lausuntojen antamiseen varataan aikaa vähintään kuusi viikkoa, koska esityksessä ehdotettuja muutoksia olisi tarkoitus soveltaa jo vuoden 2026 verotuksessa. Lausuntoaika asetettiin pääsääntöä lyhyemmäksi, jotta varmistuttaisiin siitä, että esitys ehdittäisiin käsitellä eduskunnassa ja lakimuutokset vahvistaa siten, että kotitalousvähennyksen ja matkakuluvähennyksen muutokset olisi mahdollista ottaa huomioon verovuoden 2026 ennakkoperinnässä.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM046:00/2026>.

---

¹ Valtiovarainministeriön vero-osaston selvitys 20.5.2022 (Dnro VN/15545/2022): Selvitys kulttuuri- ja liikuntasetelin käyttöalan laajentamisesta.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Kotitalousvähennys

Tuloverotuksen eräs keskeinen peruseriaate on, että verotuksessa voidaan vähentää vain tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot eli niin sanotut luonnolliset vähennykset. Verovelvollisen elantomenot eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia menoja.

Eräs poikkeus elantomenojen vähennyskelpoisuuteen on kotitalousvähennys. Kotitalousvähennys on verotuki, jonka keskeisin tavoite on ollut työllisyyden parantaminen yhteiskunnan myöntämän tuen avulla. Tarkoitus on kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisella sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse. Lisäksi tarkoituksena on vähentää pimeän työvoiman käyttöä.

Verovelvollinen saa vähentää tuloverolain (1535/1992) 127 a §:n perusteella kotitalousvähennyksenä verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä. Kotitalousvähennys myönnetään myös työstä, joka on tehty verovelvollisen, hänen puolisonsa tai edesmenneen puolisonsa vanhempien, ottovanhempien, kasvattivanhempien tai näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien sukulaisten tai edellä mainittujen henkilöiden puolisoiden käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa. Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vuoden 2024 alusta myös laillistetun fysioterapeutin antama fysioterapia ja laillistetun toimintaterapeutin antama toimintaterapia ovat oikeuttaneet kotitalousvähennykseen vastaavalla tavalla kuin tavanomainen hoiva- ja hoitotyö. Vähennys on enintään 1 600 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 150 euroa.

Verovelvollinen saa vähentää työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 13 prosenttia maksamistaan palkasta. Kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitettulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle yritykselle maksetusta työkorvauksesta verovelvollinen saa vähentää 35 prosenttia.

Tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä myös tuloverolain 22 §:ssä tarkoitettulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta saa vähentää 35 prosenttia. Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos välittömästi samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli tai lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (1128/1996) tarkoitettua tukea. Tuet ja palvelusetelit estävät vähennyksen kokonaan, vaikka saatu avustus ei kattaisi kaikkia samasta työstä aiheutuneita kustannuksia.

Kotitalousvähennys on verosta tehtävä vähennys, ja se vähennetään ensisijaisesti valtion tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista verojen määrien suhteessa. Ansiotuloista menevästä verosta vähennys tehdään muiden vähennysten jälkeen ennen alijäämähyvitystä. Siltä osin kuin vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, se tehdään kunnallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

Vuoden 2022 alusta kotitalousvähennystä korotettiin väliaikaisesti tiettyjen töiden kohdalla lisäämällä tuloverolakiin väliaikaisesti 127 f §. Korotus koski tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella myönnettävää vähennystä vuosina 2022–2024 sekä öljylämmityksestä

luopumista vuosina 2022–2027. Korotuksen piiriin kuuluvien töiden kohdalla vähennyksen enimmäismäärä on 3 500 euroa ja vähennettävä prosenttiosuus kustannuksista työkorvausten osalta 60 prosenttia ja palkkojen osalta 30 prosenttia. Tavanomaista kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä koskevia määräaikaista poikkeuksia ei sovellettu enää vuonna 2025, jolloin myös näiden töiden perusteella kotitalousvähennystä myönnetään samojen perusteiden mukaisesti kuin myönnettäessä vähennystä asunnon kunnossapito- ja perusparannustöiden perusteella.

Vuonna 2024 kotitalousvähennys myönnettiin noin 520 000 verovelvolliselle, ja vähennyksen kokonaismäärä oli noin 538 miljoonaa euroa. Keskimääräinen vähennys oli noin 1 036 euroa. Vähennykseen oikeuttavista kustannuksista asunnon kunnossapitoon ja perusparannukseen kohdistui noin 74,9 prosenttia, kotitaloustyöhön noin 20,0 prosenttia, hoiva- ja hoitotyöhön noin 3,9 prosenttia ja öljylämmityksestä luopumiseen noin 1,2 prosenttia. Kustannuksista noin 98,4 prosenttia kohdistui palveluihin, joiden tekopaikka oli verovelvollisen omassa käytössä. Kotitalousvähennystä jäi vuonna 2024 vähentämättä yhteensä noin 10 000 verovelvolliselta noin 8 miljoonaa euroa Näissä tilanteissa vähennyksen hyödyntäminen on jäänyt vajaaksi esimerkiksi veron määrän riittämättömyyden vuoksi.

Taulukko 1. Tilastotietoa vuoden 2024 kotitalousvähennyksestä

	Yhteensä			Palkansaaja			Eläkeläinen		
	Summa, M€	Saajien lukumäärä, 1000 hlö	Keski-arvo, €	Summa, M€	Saajien lukumäärä, 1000 hlö	Keski-arvo, €	Summa, M€	Saajien lukumäärä, 1000 hlö	Keski-arvo, €
Kotitalousvähennys, myönnetty määrä	538	520	1 036	278	266	1 045	211	214	986
Kotitalousvähennystä jäänyt vähentämättä	8	10	795	1	2	820	4	6	736
-Verovelvolliset, joille myönnetty kotitalousvähennyksen maksimimäärä	-	61	-	-	32	-	-	22	-
-Verovelvolliset, joille myönnetty kotitalousvähennyksen maksimimäärä 2250 euroa	-	50	-	-	27	-	-	18	-
-Verovelvolliset, joille myönnetty kotitalousvähennyksen maksimimäärä 3500 euroa	-	11	-	-	5	-	-	5	-
Kotitalousvähennykseen oikeuttavien kustannusten bruttomäärä (tuloverolain 127 c §)	1 480	530	2 792	775	275	2 817	560	216	2 595
Kotitalousvähennykseen oikeuttavat kunnossapito- tai perusparannustyön kustannukset yhteensä	1 109	384	2 890	614	214	2 878	386	140	2 758

	Yhteensä			Palkansaaja			Eläkeläinen		
	Summa, M€	Saajien lukumäärä, 1000 hlö	Keski-arvo, €	Summa, M€	Saajien lukumäärä, 1000 hlö	Keski-arvo, €	Summa, M€	Saajien lukumäärä, 1000 hlö	Keski-arvo, €
Kotitalousvähennykseen oikeuttavat kotitaloustyön kustannukset yhteensä	296	212	1 394	146	97	1 503	122	101	1 209
Kotitalousvähennykseen oikeuttavat hoiva- tai hoitotyön kustannukset yhteensä	58	24	2 393	6	4	1 422	46	19	2 458
Kotitalousvähennykseen oikeuttavat öljylämmityksestä luopumisen kustannukset yhteensä	17	5	3 502	9	2	3 779	6	2	3 102
Kotitalousvähennykseen oikeuttavat kustannukset yhteensä, työn tekopaikka omassa käytössä	1 455	524	2 779	757	270	2 800	556	215	2 591
Kotitalousvähennykseen oikeuttavat kustannukset yhteensä, työn tekopaikka vanhempien tai isovanhempien käytössä	24	12	1 991	18	8	2 094	4	3	1 489

Kotitalousvähennyksessä on ollut alusta asti kaksi kantavaa periaatetta. Vähennys myönnetään vain työn osuudesta ja vain kotona tai vapaa-ajan asunnolla tehdystä työstä.

2.2 Työnantajan tarjoama omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta

Tuloverolain 69 §:ssä säädetään verovapaista henkilökuntaeduista. Kyse on tavanomaisista ja kohtuullisista työnantajan järjestämistä eduista, joita ei luonteeltaan pidetä työstä, tehtävästä tai palveluksesta saatuna vastikkeena. Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen, koko henkilökunnalle suunnattu virkistys- ja harrastustoiminta on verovapaa henkilökuntaetu. Kysymys on työnantajan etua silmällä pitäen toteutettavasta, koko henkilöstön viihtyvyyttä ja suorituskykyä tai työpaikan ihmissuhteita ylläpitävästä ja parantavasta toiminnasta, jolla ei ole mainittavaa henkilökunnan elantokustannuksia säästävää vaikutusta.

Tuloverolain 69 §:n 5 momentin mukaan työnantajan järjestämänä verovapaana virkistys- ja harrastustoimintana pidetään myös enintään 400 euron vuosittaista etua työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta. Etua on tarjottava koko henkilökunnalle, ja se saa olla ainoastaan työntekijän käytettävissä. Työntekijän omaehtoisella toiminnalla tarkoitetaan sitä, että työntekijä voi harrastaa itse valitsemana ajankohtana ja valita harrastuspaikan sekä -tavan useiden eri vaihtoehtojen joukosta. Omaehtoista liikunta- tai kulttuuritoimintaa voi tarjota käyttämällä niin sanottua kohdennettua maksuvälinettä, kuten seteliä tai muuta vastaavaa maksujärjestelmää.

Työnantajalta saatu liikuntaseteli säädettiin alun perin verovapaaksi eduksi vuoden 2004 alusta alkaen. Liikunnan käsitettä ei määritelty itse säännöksessä tarkemmin, mutta myös

liikuntaseteleihin soveltui tuloverolain 69 §:n 1 momentin rajausta, jonka mukaan verovapauden edellytyksenä on edun tavanomaisuus ja kohtuullisuus. Hallituksen esityksen (HE 49/2003 vp) mukaan tavanomaisena liikuntana voitiin pitää yleisesti suomalaisten harrastamia liikuntamuotoja.

Edun soveltamisalaa laajennettiin vuoden 2009 alusta myös työnantajan tarjoamaan työntekijän omaehtoiseen kulttuuritoimintaan. Toisin kuin liikuntatoiminta, kulttuuritoiminta määriteltiin tuloverolain 69 §:n 5 momentissa. Lainkohdan mukaan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidetään myös käyntiä tiedekeskuksessa ja urheilutapahtumassa sekä osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille. Tässä yhteydessä pykälään lisättiin myös 400 euron enimmäismäärä työnantajan tarjoamalle työntekijän omaehtoiselle liikunta- tai kulttuuritoiminnalle.

Vuonna 2021 etuun oikeuttavan kulttuuritoiminnan piiriin lisättiin urheiluun ja edellä pykälässä mainittuihin eri taiteenaloihin liittyvät messut. Lisäksi kulttuuritoimintana pidetään etäyhteyden avulla tapahtuvaa reaaliaikaista osallistumista edellä mainittuun toimintaan.

Vuoden 2009 edun laajentamista kulttuuritoimintaan koskevassa hallituksen esityksessä (HE 112/2008 vp) mainittiin edun piiriin kuuluvasta liikunnasta esimerkkeinä kuntosalit- tai uimahallikäynnit, pelivuorot ja ohjatut liikuntatunnit. Koska liikunnan käsitettä ei ole määritelty säännöksessä tai tuloverolain esitöissä tarkemmin, ovat edun soveltamisalan rajanvedot pitkälti muotoutuneet verotuskäytännössä. Tavanomaiseksi liikuntatoiminnaksi katsottavat lajit ja aktiviteetit ovat myös jonkin verran vaihdelleet verotuskäytännössä vuosien varrella.

Verohallinnon henkilökuntaetujen verotuksesta antamassa ohjeessa (VH/7540/00.01.00/2024) on käsitelty omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan verovapautta. Ohjeen mukaan liikunnalla tarkoitetaan henkilön fyysistä aktiivisuutta, jonka tarkoituksena on yleensä kohottaa kuntoa tai ylläpitää taikka parantaa työntekijän fyysistä hyvinvointia ja terveyttä. Liikuntaa voidaan harrastaa useissa eri muodoissa. Erilaista ohjattua liikuntaa voidaan järjestää myös etäyhteyttä hyödyntäen. Tavanomaista liikuntaa ovat ohjeen mukaan kaikenlaiset henkilön omaa fyysistä aktiivisuutta edellyttävät yksilölajit sekä erilaiset joukkueliikuntamuodot riippumatta siitä, millaisia välineitä lajin harrastamiseen tarvitaan tai harrastetaanko liikuntamuotoa esimerkiksi eläinten kanssa tai avulla. Omaehtoiseen liikuntatoimintaan voi sisältyä myös liikuntavälineiden vuokraus silloin, kun vuokraaminen liittyy kiinteästi kyseiseen liikuntasuoritukseen. Olennaista ohjeen mukaan on, että kyse on työntekijän omasta liikunnasta.

Verohallinnon edellä mainitun ohjeen mukaan liikuntatoimintaan kuuluvat urheiluseurojen liikuntamaksut, jos maksu oikeuttaa seuran liikuntapalvelun käyttämiseen. Tällaisia maksuja ovat esimerkiksi golfseurojen jäsenmaksut tai golfosakkeiden hoitovastikkeet, jos ne oikeuttavat pelaamiseen. Sen sijaan sellaiset urheiluseurojen jäsenmaksut sekä liittymis- ja kannatusjäsenmaksut, jotka eivät suoraan oikeuta liikuntapalvelun käyttämiseen, ovat elantokustannuksia, joita ei voi korvata verovapaasti eikä siten myöskään maksaa kohdennetulla maksuvälineellä.

Ohjeessa todetaan, että omaehtoista liikuntatoimintaa koskeva etu on tarkoitettu työntekijän oman liikunnan tukemiseen. Tämän vuoksi etua ei voida käyttää sellaisiin harrastuksiin tai palveluihin, joissa ei suoraan ole kyse työntekijän liikunnasta tai joissa on kyse muun tahon kuin työntekijän omasta aktiiviliikunnasta. Ohjeessa on mainittu esimerkkeinä tältä osin pelkän kuntosaliohjelman laatiminen ja vauvauinnissa vauvan uintimaksu.

Lisäksi ohjeen mukaan erilaiset luonto- tai muita elämyksiä, virkistäytymistä, yleistä hyvinvointia tai elämäntaitoja työntekijöille tarjoavat palvelut tai lajit eivät ole säännöksessä tarkoitettua liikuntaa. Omaehtoisen liikuntatoiminnan seteliä tai muuta maksujärjestelmää ei voi käyttää tällaisten palvelujen tai lajien harrastamisesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen. Liikuntaetua ei siten voi nykyisin käyttää esimerkiksi kalastukseen tai metsästyksen liittyvien palveluiden tai lupien maksamiseen. Ohjeen mukaan työnantaja voi kuitenkin järjestää tällaista toimintaa muulla tavalla työntekijöilleen verovapaasti.

Hierontaa ei myöskään ole pidetty oikeus- ja verotuskäytännössä pykälässä tarkoitettuna omaehtoisena liikuntatoimintana. Työnantaja voi kuitenkin tarjota hierontaa verovapaana virkistystoimintana 69 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella. Verovapaana virkistystoimintana tarjottava hierontaetu on mahdollista järjestää myös kohdennetun maksuvälineen avulla. Hierontaedun verovapaus edellyttää, että työnantajan ja valittujen hierontapalveluiden tarjoajien välillä tulee olla sopimussuhde. Verohallinnon henkilökuntaetujen verotuksesta antamassa ohjeessa on tarkemmin kuvattu hierontaaetua koskevaa oikeus- ja verotuskäytäntöä.

2.3 Matkakuluvähennyksen omavastuu

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennyskelpoisuudesta säädetään tuloverolain 93 §:ssä. Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 900 euroa (omavastuuosuus).

Matkakuluvähennyksen omavastuuta pienennetään, jos verovelvollinen on ollut osan vuodesta työttömänä tai perhevapaalla. Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansiopäivärahaa tai yleistukilain (48/2026) mukaista yleistukea toimeentulon turvaamiseksi tai sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskausrahaa, erityisraskausrahaa tai vanhempainrahaa, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 80 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 160 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä. Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut soviteltua ansiopäivärahaa tai yleistukea taikka osittaisena maksettavaa vanhempainrahaa tai osittaisena maksettavaa erityisraskausrahaa, täysiä korvauskuukausia laskettaessa korvauspäivät muutetaan täysiksi korvauspäiviksi. Yleistukilaki tuli voimaan 1.5.2026. Matkakuluvähennyksen omavastuuta pienennetään myös, jos verovelvollinen on saanut 30.4.2026 asti työttömyysturvalain mukaista työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi.

3 Tavoitteet

Kotitalousvähennyksen määräaikaista korottamista koskevan ehdotuksen tavoitteena on vahvistaa kotitalouksien palvelukysyntää ja elvyttää rakentamisalaa.

Työnantajan tarjoaman verovapaan liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärän korottamisen tavoitteena on ottaa huomioon yleisen hintatason muutos edun enimmäismäärässä. Edun enimmäismäärää koskeva säännös on tullut voimaan vuoden 2009 alusta, eikä sitä ole muutettu sen jälkeen. Ehdotuksella, jonka mukaan tuloverolain 69 §:ään lisättäisiin liikuntaedun kohteena olevan liikuntatoiminnan määritelmä, tavoitellaan oikeustilan selventämistä. Toisin kuin myös edun kohteena olevaa kulttuuritoimintaa, liikuntatoimintaa ei ole nykyisin määritelty tarkemmin tuloverolain 69 §:ssä. Esityksen tavoitteena on myös laajentaa edun käyttöalaa kalastukseen ja metsästyksen sekä liikuntaa olennaisesti tukeviin palveluihin.

Matkakuluvähennyksen omavastuun alentamisella on tarkoitus tukea autoa asunnon ja työpaikan välisiin matkoihin käytäviä verovelvollisia, joiden polttoainekustannukset ovat nousseet keväällä 2026 polttoaineiden hintojen kohottua Lähi-idän tilanteen seurauksena.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.1 Kotitalousvähennyksen määräaikainen korottaminen

Esityksessä ehdotetaan, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärää korotetaan väliaikaisesti vuosina 2026 ja 2027. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin nykyisestä 1 600 eurosta 2 100 euroon. Korotus koskisi sekä tavanomaisen kotitalous, hoiva- ja hoitotyön, fysioterapian ja toimintaterapian että verovelvollisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyön perusteella myönnettäviä vähennyksiä. Öljylämmityksestä luopumista koskeva, vuoteen 2027 asti voimassa oleva, korotettu vähennyksen enimmäismäärä, 3 500 euroa, pysyisi ennallaan.

Esityksessä ehdotetaan myös, että kotitalousvähennyksen vähennysprosentteja korotettaisiin väliaikaisesti vuosina 2026 ja 2027. Vähennysprosenttia ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta korotettaisiin 35 prosentista 40 prosenttiin. Maksettujen palkkojen osalta vähennysprosenttia korotettaisiin 13 prosentista 15 prosenttiin. Korotukset koskisivat sekä tavanomaisen kotitalous, hoiva- ja hoitotyön, fysioterapian ja toimintaterapian että verovelvollisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyön perusteella myönnettäviä vähennyksiä. Öljylämmityksestä luopumista koskeva, vuoteen 2027 asti voimassa oleva, korotettu vähennysprosentti, 60 prosenttia, pysyisi ennallaan.

Hallituksen keväällä 2026 kehysriihessä tekemän päätöksen mukaisesti ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin vuosilta 2026 ja 2027 toimitettavissa verotuksissa. Kotitalousvähennys olisi siten mahdollista saada korotettuna takautuvasti jo 1.1.2026 tai sen jälkeen maksettujen kustannusten perusteella, vaikka lakimuutos tulisi voimaan vasta keskellä vuotta 2026.

Vähennykseen oikeuttaviin töihin tai vähennyksen omavastuuosuuteen ei ehdoteta muutoksia. Kotitalousvähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö, fysioterapia ja toimintaterapia sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö.

4.1.2 Työnantajan tarjoama omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta

Hallituksen keväällä 2026 kehysriihessä tekemän päätöksen mukaisesti esityksessä ehdotetaan, että työnantajan työntekijälle tarjoaman omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan verovapaan edun enimmäismäärää korotettaisiin 400 eurosta 540 euroon. Nykyisestä edun enimmäismäärästä on säädetty vuonna 2009, eikä sitä ole korotettu sen jälkeen. Nyt ehdotettavassa muutoksessa otettaisiin huomioon yleisen hintatason muutos vuodesta 2009 ja korotus vastaisi kuluttajahintaindeksin kehitystä. Inflaatiokorjatuksi edun enimmäismääräksi tulisi 540 euroa.

Voimassa olevassa tuloverolain 69 §:n 5 momentissa on määritelty, mitä pidetään säännöksessä tarkoitettuna kulttuuritoimintana. Esityksessä ehdotetaan, että pykälään lisättäisiin määritelmä myös liikuntatoiminnalle. Säännöksessä tarkoitettuna liikuntatoimintana pidettäisiin henkilön omaa fyysistä aktiivisuutta edellyttävää toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää työntekijän

kuntoa, fyysistä hyvinvointia ja terveyttä. Määritelmä vastaisi lähtökohtaisesti sitä, mitä verotuskäytännössä on katsottu edun piirissä olevaksi liikuntatoiminnaksi.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi edun käyttöalaa laajennettavaksi tietyiltä osin. Liikuntatoimintana pidettäisiin jatkossa myös henkilön fyysistä aktiivisuutta edellyttäviä luontoharrastuksia. Liikuntaedun piiriin tulisivat siten esimerkiksi myös kalastukseen ja metsästyksen liittyvät palvelut, joita verotuskäytännössä ei ole tähän mennessä pidetty edun piiriin kuuluvina. Hallituksen kevään 2026 kehysriihessä tekemien päätösten lisäksi ehdotetut muutokset liikuntatoiminnan määrittelyyn pohjautuisivat osin hallitusohjelman mukaiseen, parhaillaan valmisteilla olevaan, liikunnan verotusta koskevaan selvitykseen sekä valtiovarainministeriön vuonna 2022 valmistuneen selvityksen johtopäätöksiin.

Hallituksen keväällä 2026 kehysriihessä tekemän päätöksen mukaisesti ehdotettuja muutoksia liikunta- ja kulttuurietuun sovellettaisiin jo vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

4.1.3 Matkakuluvähennyksen omavastuu

Hallituksen keväällä 2026 kehysriihessä tekemän päätöksen mukaisesti esityksessä ehdotetaan, että asunnon ja työpaikan välisiä matkakustannuksia koskevan vähennyksen omavastuuta alennettaisiin 900 eurosta 800 euroon. Alennus olisi väliaikainen ja voimassa vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Esityksessä ehdotetaan myös, että työttömänä tai perhevapailla olleiden matkakuluvähennyksen omavastuun pienennyksen suuruutta koskevia säännöksiä muutetaan samalla kun omavastuuosuuden määrää alennetaan. Vuonna 2026 verovelvollisen omavastuuosuutta pienennettäisiin 75 eurolla kuukaudessa jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus olisi kuitenkin vähintään 150 euroa vuodessa. Omavastuuosuuden pienentäminen mitoitettaisiin määrältään siten, että se pysyisi suhteellisesti samalla tasolla verrattuna ehdotettuun yleiseen omavastuuosuuden alentamiseen.

4.1.4 Muutosten huomioon ottaminen vuoden 2026 ennakkoperinnässä

Esityksessä ehdotetaan, että kotitalousvähennyksen, matkakuluvähennyksen sekä liikunta- ja kulttuuriedun muutoksia sovellettaisiin jo vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Verovelvollisen olisi mahdollista hyötyä kotitalousvähennyksen ja matkakuluvähennyksen lakimuutoksista jo vuoden 2026 ennakkoperinnässä hakemalla muutosverokorttia muutosten voimaantumisen jälkeen. Muutosverokortin ennakonpidätysprosentissa voitaisiin ottaa tällöin huomioon kotitalousvähennyksen korotetut vähennysprosentit ja enimmäismäärä sekä matkakuluvähennyksen alentunut omavastuu.

Kotitalousvähennykseen sovellettaisiin korotettuja vähennysprosentteja ja enimmäismäärää, jos vähennyksen perusteena oleva työstä maksettu työkorvaus tai palkka on maksettu 1.1.2026 tai sen jälkeen. Jos verovelvollinen on esimerkiksi maaliskuussa 2026 muutosverokorttia hakiessaan ilmoittanut helmikuussa 2026 maksamansa työkorvauksen, kotitalousvähennys on otettu huomioon ennakonpidätysprosentissa tuolloin voimassa olleen vähennysprosentin ja enimmäismäärän mukaisesti. Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten voimaantumisen jälkeen verovelvollinen voisi hakea uutta muutosverokorttia, jolloin kotitalousvähennys otettaisiin huomioon ennakonpidätysprosentin laskennassa muuttuneiden prosenttien ja enimmäismäärän mukaisesti.

Verohallinto ei siten laskisi verokortteja viran puolesta uudestaan lakimuutosten voimaantumisen jälkeen, vaan muutosten huomioon ottaminen vuoden 2026 ennakkoperinnässä edellyttäisi

verovelvollisen omaa aktiivisuutta. Jos verovelvollinen ei hae vuoden 2026 muutosverokorttia lain voimaantulon jälkeen, tässä esityksessä kotitalousvähennykseen ja matkakuluvähennykseen ehdotetut muutokset otettaisiin huomioon toimitettavan verotuksen yhteydessä verovuoden 2026 verotuspäätöksellä. Tällöin verovelvollinen käytännössä hyötyisi muutoksista joko suurempana veronpalautuksena tai pienempänä jäännösverona vuoden 2027 kesällä tai syksyllä.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen ja verovelvollisille

Yleistä

Esityksessä ehdotettujen muutosten vaikutuksia on pääosin arvioitu Verohallinnon ylläpitämällä henkilöverotuksen suunnittelumallilla (HVS-mikrosimulointimalli).

Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vähentävän verotuloja staattisesti vuonna 2026 yhteensä noin 109 miljoonalla eurolla, vuonna 2027 noin 83 miljoonalla eurolla ja vuodesta 2028 alkaen noin 6 miljoonalla eurolla. Vuonna 2026 valtion verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 94 miljoonalla eurolla, kuntien verotulojen noin 13 miljoonalla eurolla, seurakuntien verotulojen noin 1 miljoonalla eurolla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton noin 1 miljoonalla eurolla. Vuonna 2027 valtion verotulojen arvioidaan vähentyvän noin 76 miljoonalla eurolla, kuntien verotulojen noin 6 miljoonalla eurolla, seurakuntien verotulojen noin 0,5 miljoonalla eurolla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton noin 0,5 miljoonalla eurolla.

Esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan vaikuttavan myös kotitalouksien ja yhteisöjen taloudelliseen toimintaan, minkä vuoksi muutoksiin liittyy myös epäsuoria vaikutuksia. Taloudellisen toiminnan mahdollinen lisääntyminen voi kasvattaa vero- ja maksutuottoja, kuten arvonlisäveron, tuloveron ja sosiaalivakuutusmaksujen tuottoa. Samalla sen voidaan arvioida vähentävän joitakin julkisia menoja, kuten työttömyysturvamenoja ja muita työllisyyteen liittyviä menoja. Epäsuorat vaikutukset ovat kuitenkin vaikeasti arvioitavissa, eikä niitä ole voitu kattavasti sisällyttää tässä esityksessä esitettyihin taloudellisiin vaikutusarvioihin.

Esityksessä ehdotettujen muutosten vuoteen 2026 kohdistuvien verotuottovaikutusten arvioidaan realisoituvan talousarvion ja veronsaajien tilitysten näkökulmasta pääosin vasta vuonna 2027. Kotitalousvähennykseen ja matkakuluvähennykseen ehdotettuja muutoksia voisi ottaa huomioon vain rajoitetusti vuoden 2026 ennakkoperinnässä, sillä vähennysten muuttuneiden parametrien käyttämisen edellytyksenä muutosverokorttien laskennassa on, että lakimuutokset ovat tulleet voimaan. Lakien voimaantulo ajoittunee vasta syksyyn 2026, joten todennäköistä on, että suurin osa verovelvollisista ei hae muutosverokorttia vuodelle 2026 lain voimaantulon jälkeen. Lisäksi pelkästään matkakuluvähennyksen muutoksen takia verovelvollisella ei ole välttämättä tarvetta hakea lainkaan muutosverokorttia. Matkakuluvähennyksen omavastuun alentaminen vaikuttaa verovelvollisen maksettavien verojen määrään niin vähäisesti, että tällä ei olisi usein lainkaan vaikutusta ennakonpidätysohjeeseen, joka määrätään puolen prosentin tarkkuudella.

Jos verovelvollinen ei hae muutosverokorttia tai jos muutoksilla ei ole vaikutusta ennakonpidätysohjeen suuruuteen, vähennysmuutokset tulevat huomioiduksi vasta vuoden

2027 kesällä ja syksyllä suurempina veronpalautuksina ja pienempinä jäännösveroina. Talousarvion ja veronsaajien tilitysten näkökulmasta vuoden 2026 verotukseen kohdistuva verotuottojen pienentyminen siirtyy tällöin siten vuodelle 2027.

Työnantajan tarjoaman omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan verovapaan edun enimmäismäärän korotus

Työnantajan tarjoaman omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan verovapaan edun enimmäismäärän korottamisen 400 eurosta 540 euroon arvioidaan pienentävän ansiotuloveron tuottoa noin 5 miljoonalla eurolla vuodessa sekä yhteisöveron tuottoa noin miljoonalla eurolla vuodessa. Ansiotuloveron tuottomenetyksestä valtion osuudeksi arvioidaan noin 4 miljoonaa euroa ja kuntien osuudeksi noin miljoona euroa. Koska yhteisöveron tuoton alenemisesta suurin osa kohdistuisi valtiolle, kuntien osuus jäisi vähäiseksi. Ehdotettu muutos ei edellyttäisi muutoksia yhteisöveron jako-osuuksiin.

Verohallinnon verotusaineistoista ei pystytä tarkastelemaan palkansaajille myönnetyn omaehtoisen kulttuuri- ja liikuntaedun kokonaismäärää. Kohdennettuja maksuvälineitä tarjoavilta yrityksiltä saatu arvio on, että palkansaajille myönnetään omaehtoista liikunta- ja kulttuurietua vuosittain yhteensä noin 330 miljoonalla eurolla. Etua saavia palkansaajia on arviolta noin 1,2 miljoonaa, ja edun keskimääräinen arvo on noin 272 euroa vuodessa etua saavaa työntekijää kohden. Verovapaan enimmäismäärän korotuksen arvioidaan vaikuttavan ainakin alkuvaiheessa pääosin niihin palkansaajiin, jotka saavat nykyisen ylärajan mukaisen 400 euron vuosittaisen edun. Olettaen, että noin neljännes edun saajista saa etua nykyisin enimmäismäärän mukaisesti ja että näistä työntekijöistä noin puolet saisi uudistuksen jälkeen etua uuden enimmäismäärän, eli 540 euroa vuodessa, edun käytön arvioidaan kasvavan noin 21 miljoonalla eurolla vuodessa.

Verovapaan edun enimmäismäärän korotuksen vaikutus verotuottoihin riippuu keskeisesti siitä, missä määrin etu korvaa työnantajan muuta veronalaista palkkakompensaatiota tai muita työnantajan tarjoamia etuja, ja missä määrin se lisää työntekijöiden kokonaiskompensaatiota. Mikäli korotus korvaisi täysimääräisesti veronalaista rahapalkkaa vastaavalla summalla, ansiotuloveron tuoton aleneminen olisi arviolta noin 9 miljoonaa euroa vuodessa. Ei kuitenkaan ole selvää, että edun kasvaminen johtaisi vastaavan suuruisen rahapalkan nousun pienemiseen. Osa korotuksesta voi korvata työnantajan suoraan järjestämiä muita virkistys- ja harrastustoiminnan etuja, jolloin muutoksella ei olisi suoraa vaikutusta verotuottoihin. Lisäksi osa korotuksesta voi muodostaa työntekijöille uutta kokonaiskompensaatiota, jolloin muutoksella ei olisi vaikutusta ansiotuloverotukseen, mutta se pienentäisi jonkin verran yhteisöveron tuottoa työnantajan vähennyskelpoisten kustannusten kasvaessa.

Vaikutusarviossa on oletettu, että puolet verovapaan edun korotuksesta korvaisi rahapalkkaa, neljäsosa korvaisi muita työnantajan tarjoamia etuja ja neljäsosa muodostaisi uutta kompensatiota työntekijöille. Uudistuksen vaikutuksia tulojakaumaan ei ole mahdollista arvioida aineistojen puutteen takia.

Edun käyttöalan laajentamisella ei arvioida olevan merkittäviä verotuottovaikutuksia. Vaikka laajentaminen voi tehdä edusta kiinnostavamman ja siten lisätä sen kysyntää, näin suppealla laajentamisella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta edun käytön kokonaismäärään. Todennäköisesti uusiin kohteisiin kohdistuva edun käyttö vähentää ensisijaisesti edun käyttöä muissa, jo ennestään edun piirissä olleissa kohteissa, eikä siten vaikuta merkittävästi edun käytöstä aiheutuviin verotuottovaikutuksiin.

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksen tavoitteena on työllisyyden tukeminen ja harmaan talouden torjunta. Vähennys kannustaa teettämään ulkopuolisella sellaisia töitä, joita tyypillisesti voidaan tehdä myös itse. Vähennys ohjaa tekemään hankintoja rekisteröidyiltä toimijoilta ja kuittikäytäntöön, mikä osaltaan tukee velvoitteiden hoitamista ja ehkäisee harmaata taloutta.

Kotitalousvähennystä, kuten muitakaan tuloverotuksen kautta myönnettäviä tukia, ei voi hyödyntää lainkaan, jos tulot ovat sen verran pienet, että tuloveroa ei tule maksettavaksi. Lisäksi voi olla tilanteita, joissa verojen määrä riittää hyödyntämään vain osan vähennyksestä, mikä rajoittaa muutoksen tosiasiallista vaikutusta osassa kotitalouksia.

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän ja vähennykseen oikeuttavan osuuden kasvattamisen arvioidaan pienentävän verotuottoja noin 77 miljoonaa euroa vuositasolla. Tästä 61 miljoonaa euroa kohdistuisi valtion progressiiviseen tuloveroon, 10 miljoonaa euroa pääomatuloveroon, 5 miljoonaa euroa kunnallisveroon, 0,5 miljoonaa euroa kirkollisveroon ja 0,5 miljoonaa euroa sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksuun.

Ehdotettu muutos kasvattaisi yksittäisen verovelvollisen verosta tehtävän vähennyksen määrää. Vähennyksen saamisen kannalta keskeinen raja syntyy omavastuun vuoksi. Vähennystä syntyy vasta silloin, kun prosenttiperusteinen vähennys ylittää omavastuun. Nykytilassa vähennyksen edellytyksenä on, että 35 prosenttia työn osuudesta ylittää 150 euroa, mikä tarkoittaa, että työn osuuden on oltava yli 428,57 euroa. Ehdotetun muutoksen jälkeen vastaava raja alenisi, koska vähennysprosentti kasvaisi. Ehdotettu vähennyksen suuruus maksetusta työkorvauksesta, 40 prosenttia työn osuudesta, ylittää 150 euroa jo silloin, kun työn osuus on yli 375 euroa. Muutos laajentaisi siten vähennyksen tosiasiallista saavutettavuutta pienemmissäkin hankinnoissa, vaikka omavastuun määrä säilyisi ennallaan.

Enimmäismäärän täyttymistä koskevat rajat siirtyisivät vastaavasti. Nykyisen enimmäismääräisen vähennyksen saa, kun työn osuus kustannuksista on 5 000 euroa. Ehdotetun muutoksen jälkeen enimmäismääräisen vähennyksen saisi 5 625 euron kustannuksilla. Tämän vuoksi enimmäismäärän korotuksen merkitys kohdistuisi erityisesti niihin tilanteisiin, joissa työn osuus on suuri ja vähennys leikkautuisi muutoin enimmäismäärään.

Suurin mahdollinen lisähyöty yksittäiselle verovelvolliselle syntyisi tilanteissa, joissa työn osuus olisi vähintään noin 5 625 euroa ja vähennys täytyisi uudella enimmäismäärällä. Tällöin lisähyöty henkilöä kohden olisi enintään 500 euroa vuodessa (2 100 euroa – 1 600 euroa). Käytännössä lisähyöty voisi jäädä tätä pienemmäksi esimerkiksi silloin, jos verovelvollisen maksettavien verojen määrä ei riittäisi vähennyksen täysimääräiseen hyödyntämiseen.

Alla oleva taulukko havainnollistaa muutoksen suuruusluokkaa eri kustannustasoilla. Taulukko kuvaa vähennyksen määräytymistä sääntöjen mukaisella peruskaavalla (prosentti × työn osuus – omavastuu), kuitenkin enimmäismäärän huomioon ottaen.

Taulukko 2. Muutos kotitalousvähennyksen suuruudessa, kun yksinasuva verovelvollinen ostaa yritykseltä työtä

Esimerkki yksinasuva	Työn osuus (euroa)	Nykytila (vähennys 35 %, enimmäismäärä 1 600 euroa)	Ehdotus (vähennys 40 %, enimmäismäärä 2 100 euroa)	Muutos (euroa)
Pieni siivous	400	0	10	10
Säännöllinen siivous	1 000	200	250	50
Remontin työn osuus	3 000	900	1 050	150
Laaja remontti (nykyinen enimmäismäärä täynnä)	5 000	1 600	1 850	250
Laajempi remontti (ehdotettu enimmäismäärä täynnä)	10 000	1 600	2 100	500

Kotitalousvähennyksen vaikutuksia työllisyyteen ja harmaaseen talouteen on tutkittu Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen ja Palkansaajien tutkimuslaitoksen yhteistyössä toteuttamassa tutkimuksessa². Tutkimuksen mukaan kotitalousvähennyksen vaikutukset palveluiden kysyntään ja työllisyyteen ovat keskimäärin hyvin pieniä, eikä tutkimuksessa havaittu vaikutuksia veronkierron määrään. Tästä seuraa, ettei ehdotetulla muutoksella arvioida olevan merkittäviä pysyviä työllisyys- tai tuotantovaikutuksia.

Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikkö on tarkastellut vuosien 2018–2021 verotustietojen pohjalta, millaisia vaikutuksia yritysten palveluista saatavilla kotitalousvähennyksillä on harmaaseen talouteen³. Selvityksen perusteella paljon kotitalousvähennyksen alaista työtä tekeville yrityksille on verrokkejaan pienempi harmaan talouden riski. Kotitalousvähennyksen voimassaolo ei kuitenkaan vähennä harmaata taloutta kokonaisen toimialan tasolla, ja vähennysjärjestelmä on altis erilaisille väärinkäytöksille. Selvityksen mukaan valtio menettää vuosittain arviolta 20–30 miljoonaa euroa verotuloja kotitalousvähennysilmoituksissa olevien virheiden tai vilpillisten järjestelyiden perusteella, mikä korostaa ohjeistuksen selkeyden ja valvonnan merkitystä myös silloin, kun vähennyksen tasoa nostetaan.

Kotitalousvähennyksen määräaikainen kasvattaminen voisi lisätä vähennyksen käyttöä ja erityisesti alentaa kynnystä pienempien palveluostojen hyödyntämiselle, kun omavastuu säilyisi mutta vähennysprosentti kasvaisi. Samalla enimmäismäärän korotus kasvattaisi hyötyä niillä verovelvollisilla, joilla vähennys nykyisin leikkautuu enimmäismäärään, ja voisi siten lisätä suurempien töiden (esimerkiksi kunnossapito- ja perusparannustöiden) ilmoittamista ja teettämistä vähennyksen piirissä.

Koska muutos olisi määräaikainen, on todennäköistä, että osa vaikutuksesta ilmenisi ajoitusvaikutuksina. Kotitaloudet voisivat siirtää tai aikaistaa vähennykseen oikeuttavia hankintoja korotetun edun ajankohtaan etenkin töissä, joiden tilaamista on mahdollista siirtää. Tästä syystä käytön kasvu voisi olla osittain kysynnän siirtymää eikä pysyvää tason nousua.

² Harju, Jarkko – Jysmä, Sami – Koivisto, Aliisa – Kosonen, Tuomas (2021): Does Household Tax Credit Increase Demand and Employment in the Service Sector? Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:1. Valtioneuvoston kanslia, Helsinki.

³ Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikkö (2023): Kotitalousvähennyksen vaikutukset harmaaseen talouteen (verovuosien 2018–2021 aineisto). Selvitys 4/2023. Verohallinto, Helsinki.

Harmaan talouden torjunnan näkökulmasta korotus voisi vahvistaa kuittikysyntää ja ohjata asiointia rekisteröityihin toimijoihin yksittäistapauksissa. Selvitysnäytön perusteella vaikutus ei kuitenkaan näy toimialatasolla selkeänä harmaan talouden vähenemisenä, ja järjestelmä on altis myös virheille ja väärinkäytöksille. Näin ollen muutoksen ei arvioida olennaisesti vahvistavan harmaan talouden torjuntaa pysyvästi, vaikka valvonnan ja ohjeistuksen merkitys korostuu vähennyksen euromääräisen hyödyn kasvaessa.

Kotitalousvähennys säilyisi ehdotetun muutoksen jälkeenkin merkittävänä tukena ja kannustimena vähennykseen oikeuttavien palveluiden hankkimiselle.

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten perusteella myönnettävä vähennys

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennysoikeuteen liittyvän omavastuuosuuden alentaminen vaikuttaisi noin 667 500 verovelvollisen verotukseen. Muutos pienentäisi staattisesti arvioituna vuoden 2026 tasossa verotuloja yhteensä noin 26 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus olisi 18 miljoonaa, kuntien osuus 7 miljoonaa, seurakuntien osuus 0,5 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 0,5 miljoonaa euroa. Muutoksen piirissä olevien verovelvollisten verotus kevenisi keskimäärin noin 39 euroa vuodessa.

Vaikutus syntyisi siitä, että omavastuun aleneminen kasvattaisi vähennyskelpoista matkakulujen määrää enintään 100 eurolla verovelvollista kohti verrattuna nykytilaan. Jos hyväksyttävät matkakulut olisivat vähintään 900 euroa, lisävähennys olisi täysimääräinen 100 euroa. Jos matkakulut asettuisivat 800 ja 900 euron välille, lisävähennys jäisi tätä pienemmäksi. Alle 800 euron matkakuluilla vähennystä ei myönnettäisi omavastuun muutoksen jälkeenkään. Matkakuluvähennys pienentää verotettavan ansiotulon määrää eikä vähennystä tehdä suoraan maksettavista veroista, minkä vuoksi ehdotetun verokevennyksen euromäärä riippuisi verovelvollisen marginaaliveroprosentista.

Koska ehdotettu muutos olisi euromäärältään rajattu ja määräaikainen, sen käyttäytymisvaikutusten arvioidaan jäävän kokonaisuutena vähäisiksi. Muutos voisi kuitenkin lisätä vähennyksen saavutettavuutta erityisesti niillä verovelvollisilla, joiden matkakulut ovat lähellä omavastuuta, ja siten lisätä matkakulujen ilmoittamista ja vähennyksen käyttöä. Lisäksi muutos voisi marginaalisesti tukea työssäkäynnin kannusteita niissä tilanteissa, joissa työmatkakustannukset ovat keskeinen menoerä.

4.2.1.2 Tulonjakovaikutukset, työllisyysvaikutukset ja muut vaikutukset

Tulodesiileittäin ja tulonsaajaryhmittäin tarkasteltuna muutosten verotusta keventävä vaikutus kohdistuisi pääasiassa palkansaajiin (64 prosenttia) ja eläkeläisiin (29 prosenttia). Muutoksesta aiheutuvat veronkevennykset kohdistuisivat noin 35 prosenttisesti ylimpään tulokymmenykseen. Alla olevasta taulukosta käy ilmi muutoksen verotuottovaikutukset tulonsaajaryhmittäin.

Taulukko 3. Muutoksen verotuottovaikutukset tulonsaajaryhmittäin

Tulonsaaja Desiili	Palkansaaja	Eläkeläinen	Yrittäjä	Työtön	Muut	YHTEENSÄ
1	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

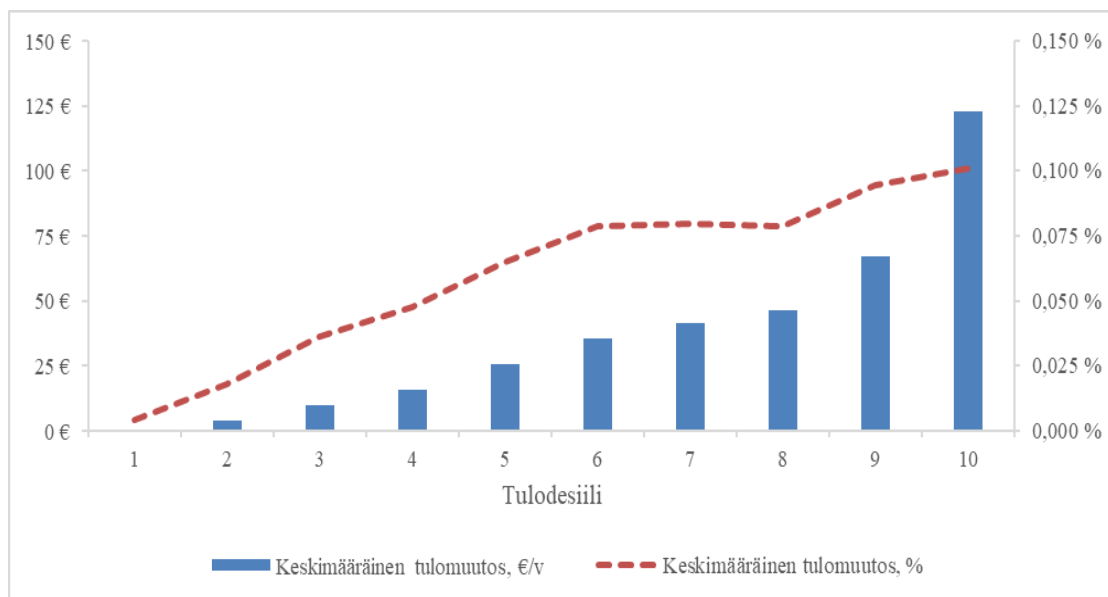
Tulonsaaja Desiili	Palkansaaja	Eläkeläinen	Yrittäjä	Työtön	Muut	YHTEENSÄ
3	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
4	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %
5	1 %	5 %	0 %	0 %	0 %	6 %
6	3 %	6 %	0 %	0 %	0 %	9 %
7	7 %	5 %	0 %	0 %	0 %	12 %
8	11 %	4 %	0 %	0 %	0 %	16 %
9	15 %	4 %	0 %	0 %	0 %	20 %
10	26 %	5 %	1 %	0 %	3 %	35 %
YHTEENSÄ	64 %	29 %	2 %	1 %	4 %	100 %

Tuloverotuksen veroperusteisiin ehdotetuilla muutoksilla olisi vaikutusta henkilöiden väliseen tulonjakoon. Tuloerojen muutosta mitataan Gini-kertoimen avulla. Gini-kerroin on kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen jakautumista kuvaava indikaattori, joka voi saada arvot 0:n ja 100:n välillä. Mitä korkeampi indikaattorin arvo on, sitä suuremmat tuloerot ovat. Suomessa tuloerot ovat esimerkiksi muihin OECD-maihin verrattuna pienet, mutta tuloerot ovat kasvaneet 1990-luvun alun tasosta merkittävästi. Tuorein tuloerojen tarkastelu, jonka Tilastokeskus on tehnyt tulonjaon kokonaistilaston tiedoista, on vuodelta 2024. Tuloeroja kuvaavan Gini-kertoimen arvo oli 28,4, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Valtiovarainministeriön vero-osasto on tehnyt staattisen laskelman tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten vaikutuksista tuloeroihin.

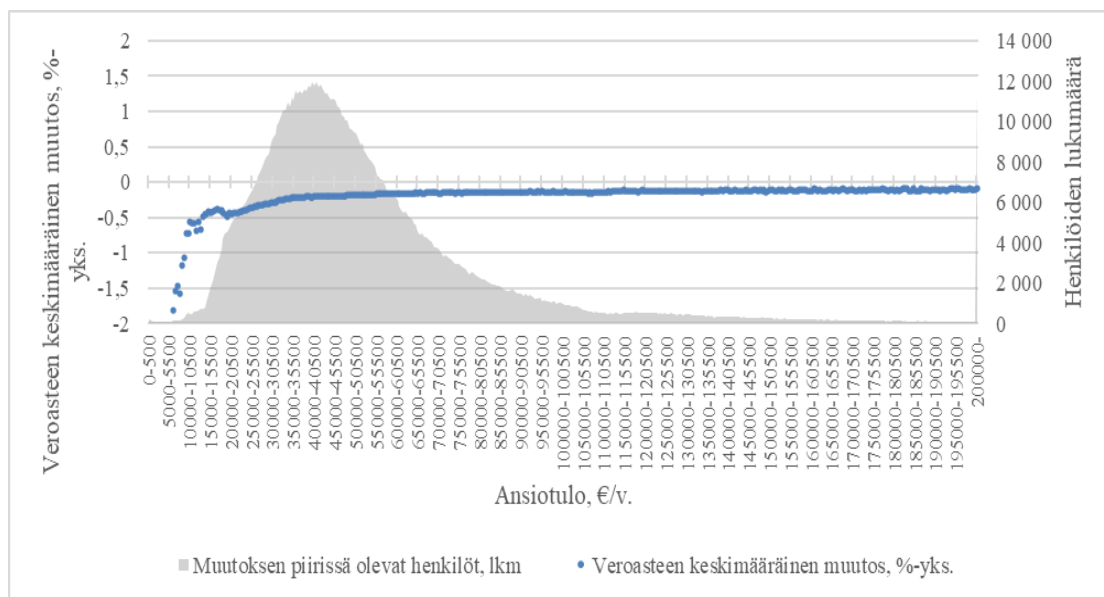
Tarkasteluun sisältyvät kotitalousvähennyksen muutokset ja matkakuluvähennyksen muutos. Aineistopuutteitten takia tarkasteluun ei ole voitu sisällyttää liikunta- ja kulttuuriedun verovapaaseen arvoon ehdotettua muutosta.

Alla olevaan kuvioon on koottu edellä mainittujen tuloveroperusteisiin tässä esityksessä tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset tulodesiileittäin. Kuvioista käy ilmi, että verotus kevenisi kaikissa tulodesiileissä. Vaikutus olisi sekä euromääräisesti että suhteellisesti suurin tulodesiilissä 10 eli suurituloisilla kotitalouksilla. Kuviossa esitetyt muutokset on laskettu OECD:n modifioidun ekvivalenssiasteikon mukaisilla kotitalouskohtaisilla ekvivalenteilla tuloilla.

Tässä esityksessä ehdotettujen veroperustemuutosten määräaikainen yhteisvaikutus tulonjakoon Gini-kertoimella mitattuna on +0,02 prosenttiyksikköä eli toimenpiteet kasvattaisivat tuloeroja vähäisesti.

Alla olevassa kuviossa esitetään henkilöverotuksen kokonaisaineiston perusteella laskettu arvio ansiotulon veroasteen keskimääräisestä muutoksesta ja muutoksen piirissä olevien henkilöiden lukumäärästä 500 euron tuloluokittain, kun kotitalousvähennystä kasvatettaisiin ja matkakuluvähennyksen omavastuuosuutta alennettaisiin. Muutosten johdosta verotus kevenisi noin 1,06 miljoonalla verovelvollisella. Keskimääräisen veroasteen muutoksen arvioidaan olevan noin 0,2 prosenttiyksikköä ja keskimääräisen veronmuutoksen noin 97 euroa vuodessa.

Tuloverotus perustuu tulojen verottamiseen, ja verotus toimitetaan sukupuolesta riippumatta samojen säännösten mukaisesti. Näin ollen myöskään tässä esityksessä ehdotettujen muutosten vaikutukset eivät lähtökohtaisesti riipu sukupuolesta. Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten, liikunta- ja kulttuurietua koskevia muutosehdotuksia lukuun ottamatta, kokonaisverotuottovaikutuksesta noin 53,8 prosenttia arvioidaan kohdistuvan miehiin ja 46,2 prosenttia naisiin. Muutoksen piirissä olevilla käytettävissä oleva tulo nousisi keskimäärin 93 eurolla naisilla ja 100 eurolla miehillä. Vaikutusten kohdentuminen johtuu ansiotulojen jakautumisesta sukupuolten kesken sekä siitä, miten vähennystä hyödyntävät verovelvolliset jakautuvat.

Alueellisesta näkökulmasta ehdotettujen muutosten verotusta keventävän yhteisvaikutuksen arvioidaan olevan jokseenkin epätasainen. Helsingissä ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueilla vaikutus olisi enemmän kuin 15 prosenttia keskimääräistä suurempi ja vastaavasti vaikutus olisi enemmän kuin 15 prosenttia keskimääräistä pienempi Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, ja Lapin hyvinvointialueilla.

Ehdotettujen muutosten vaikutusta työllisyyteen voidaan laskennallisesti arvioida estimoimalla muutosten vaikutusta niin sanottuun työllistymisveroasteeseen sekä hyödyntämällä tutkimuskirjallisuudesta saatavia työllistymisjoustoestimaatteja. Työllistymisveroasteella tarkoitetaan ansiotuloveroihin, veronluonteisiin vakuutusmaksuihin ja tulonsiirtoihin kuluva osuutta palkkatuloista työttömän henkilön työllistyessä. Koska työttömien henkilöiden palkkatuloja ei voida havaita, on näitä työllistymispalkkoja arvioitu lineaarisella regressiomallilla. Menetelmää ovat kuvanneet tarkemmin muun muassa Kärkkäinen ja Tervola (2018)⁴. Työvoiman tarjonnan joustoista, eli siitä kuinka työvoiman tarjonta reagoi

⁴ Kärkkäinen, O., & Tervola, J. (2018). Talouspolitiikan vaikutukset tuloeroihin ja työllisyyteen 2015–2018.

työllistymisen kannusteiden muutoksiin on laajasti tutkimusta. Lundberg ja Norell (2020)⁵ päättelivät 35 tutkimuksen perusteella politiikkarelevantin koko populaatiota koskevan jouston olevan välillä 0,1–0,2. Jäntti ym. (2015)⁶ arvioivat Suomea koskien osallistumisjoustoksi 0,17, jota on sovellettu tässä ehdotettujen työllisyysvaikutusten arvioinnissa.

Tässä esityksessä ehdotettujen muutosten työllisyysvaikutusten arviointi perustuu henkilöverotuksen ja sosiaaliturvalainsäädännön suunnitteluun, seurantaan ja arvioimiseen tarkoitettulla SISU-mikrosimulointimallilla simuloituihin muutoksiin henkilöiden työllistymisveroasteissa. Ehdotettujen muutosten arvioidaan alentavan työllistymisveroasteita vain marginaalisesti. Työllisyysvaikutus on arvioitu soveltamalla työn tarjonnan joustoa työllistymisveroasteiden muutoksiin ja suhteuttamalla vaikutus työllisten määrään. Tällä menetelmällä arvioituna tässä esityksessä ehdotettujen muutosten, pois lukien liikunta- ja kulttuurisetelin verovapaaseen arvoon ehdotettu muutos, yhteisvaikutuksen ei arvioida lisäävän työllisten lukumäärää.

4.2.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kotitalousvähennykseen ja matkakuluvähennykseen ehdotetut muutokset aiheuttavat Verohallinnossa päivitystarvetta muun muassa ohjeistukseen sekä olemassa olevien parametrien muutoksia tietojärjestelmään. Myös verokorttimuutosten ennakoitaan lisääntyvän loppuvuodesta ehdotettujen muutosten voimaantulon jälkeen. Verohallinnolle aiheutuu tarvetta muutoksille myös silloin, kun määräaikaiset muutokset poistetaan tietojärjestelmästä. Liikunta- ja kulttuurietuun suunniteltu muutos ei edellytä Verohallinnolta järjestelmämuutoksia. Muutos aiheuttaisi kuitenkin tarpeen päivittää Verohallinnon ohjeistusta.

Määräaikaisten lakimuutosten arvioidaan aiheuttavan Verohallinnon palveluissa lisääntyvää asiakaskysyntää ja lisääntyvää tarvetta asiakkaiden ohjaukselle, neuvonnalle ja viestinnälle. Lakimuutokset aiheuttavat Verohallinnossa lisäksi sisäistä koulutus- ja työmenettelyohjeistustarvetta virkailijoille. Ehdotettujen muutosten vaikutusta Verohallinnon asiakaspalvelun resursointiin ja asiakkaiden ohjaustarpeisiin voidaan pitää vähäistä suurempana, koska sekä kotitalousvähennys että matkakuluvähennys koskevat isoa asiakasmäärää, ja ne kuuluvat jo nyt henkilöasiakkaiden eniten kysyntää aiheuttaviin veroaiheisiin.

Verohallinnosta saadun tiedon mukaan edellä mainitut tietojärjestelmämuutokset on mahdollista toteuttaa siten, että kotitalousvähennyksen ja matkakuluvähennyksen lakimuutokset voidaan ottaa huomioon lain voimaantulon jälkeen jo vuoden 2026 ennakkoperinnässä, jos verovelvollinen hakee muutosverokorttia. Jos lakien voimaantulo kuitenkin viivästyy marraskuulle tai joulukuulle 2026, Verohallinto ei pystyisi ottamaan ehdotettuja muutoksia huomioon vuoden 2026 ennakkoperinnässä. Tällöin muutokset tulisivat otetuksi huomioon säännönmukaisen verotuksen yhteydessä.

4.2.3 Verotuottomuutosten kompensatio kunnille

Hallitusohjelman mukaisesti kunnille aiheutuvat verotulomuutokset kompensoidaan nettomääräisesti. Tässä esityksessä vuodelle 2026 ehdotetut muutokset alentavat kunnallisveron

---

⁵ Lundberg, J., & Norell, J. (2020). Taxes, benefits and labour force participation: A survey of the quasiexperimental literature. *Journal of the Finnish Economic Association*, 1(1), s. 60–77.

⁶ Jäntti, M., Pirttilä, J., & Selin, H. (2015). Estimating labour supply elasticities based on cross-country micro data: A bridge between micro and macro estimates? *Journal of Public Economics*, 127, s. 87–99.

tuottoa 13 miljoonaa euroa. Vuodelle 2027 ehdotetut muutokset alentavat kunnallisveron tuottoa 6 miljoonaa euroa. Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaaminen perustuu kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 33 §:ään. Ansiotuloveroperusteiden muutosten kompensoinnit toteutetaan valtion talousarvion määrärahamomentin 28.90.35. ”Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä” kautta.

5 Lausuntopalaute

5.1 Yleistä

5.1.1 Johdanto

Esitysluonnoksesta annettiin yhteensä 38 lausuntoa. Saaduista lausunnoista on laadittu lausuntoyhteenveto, joka löytyy valtioneuvoston hankesivustolta osoitteesta valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella VM046:00/2026.

Annetuissa lausunnoissa kannatettiin pääsääntöisesti esityksen tavoitteita sekä esityksessä ehdotettuja lakimuutoksia.

5.1.2 Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärän ja vähennysprosenttien korottamista kannatettiin laajalti lausunnoissa. Muutoksen katsottiin tukevan palvelukysyntää, työllisyyttä ja pienten yritysten toimintaedellytyksiä. Samalla useissa lausunnoissa todettiin, että vähennyksellä voidaan torjua harmaata taloutta ohjaamalla kotitalouksia käyttämään rekisteröityjä ja velvoitteensa asianmukaisesti hoitavia yrityksiä. Myös korotuksen soveltamista takautuvasti vuoden 2026 alusta pidettiin hyvänä, kuten myös korotuksen kohdistumista kaikkiin kotitalousvähennykseen oikeuttaviin töihin.

Useassa lausunnossa katsottiin kuitenkin, että kotitalousvähennyksen toistuvat muutokset heikentävät vähennyksen ymmärrettävyyttä ja ennakoitavuutta sekä voivat johtaa palvelujen ja hankintojen ajoittamiseen veromuutosten mukaan. Monissa lausunnoissa esitettiin, että ehdotettu muutos pitäisi tehdä pysyvänä, eikä määräaikaisena.

Osassa lausuntoja kotitalousvähennykseen ehdotettavat muutokset nähtiin ongelmallisina tulonjakovaikutusten näkökulmasta. Lisäksi lausunnoissa viitattiin vähäiseen tutkimusnäyttöön vähennyksen myönteisistä vaikutuksista työllisyyteen ja harmaan talouden torjuntaan.

Kotitalousvähennyksen määräaikaista korottamista koskevan ehdotuksen tavoitteena on vahvistaa kotitalouksien palvelukysyntää ja elvyttää rakentamisalaa nykyisessä suhdannetilanteessa. Korotuksen myötä kotitalouksille voi syntyä aikaisempaa suurempi kannustin teettää esimerkiksi remonteja tai tilata kotitaloustöitä. Muutoksen soveltaminen jo vuoden 2026 alusta alkaen ei aiheuta myöskään lykkäytymisvaikutusta remonttien teettämisessä, jos verrataan siihen, että muutokset olisivat tulleet voimaan vasta vuoden 2027 alusta lukien. Vähennyksen enimmäismäärän ja vähennysprosentin korotusten säätäminen määräaikaisena on perusteltua, koska korotuksen tavoitteet liittyvät vallitsevaan suhdannetilanteeseen sekä vähennyksen korottamisesta aiheutuvaan verotuottojen pienenemiseen.

5.1.3 Työnantajan tarjoama omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta

Työnantajan tarjoaman omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan enimmäismäärän korottamista kannatettiin laajalti annetuissa lausunnoissa. Osassa lausuntoja toivottiin suurempaa enimmäismäärän korottamista esimerkiksi 550 tai 600 euroon. Edenred Finland Oy esitti lausunnossaan, että tulevaisuudessa voitaisiin harkita etuuden ylärajan poistamista siten, että työnantaja voisi määrittää edun suuruuden. Edenred Finland Oy:n mukaan etuuden suuruus voitaisiin irrottaa tuloverolaista ja määrittää Verohallinnon vuosittaisella päätöksellä lounasedun tapaan.

Liikuntaedun käyttöalan laajentamista luontoharrastuksiin, kuten kalastukseen ja metsästyksen, kannatettiin myös laajalti. Useat lausunnonantajat pitivät myönteisenä myös sitä, että liikuntatoiminnalle säädettäisiin laissa nimenomainen määritelmä. Eräissä lausunnoissa tuotiin kuitenkin esiin, että ehdotettu määritelmä ei poista tulkinnanvaraisuutta ja rajanvetotilanteita siitä, mitkä palvelut katsotaan kuuluvaksi liikuntaedun piiriin. Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry katsoivat lisäksi, että liikuntaetua ei pitäisi laajentaa liikuntavälineiden korjaukseen. Lausunnonantajien mukaan laajennus voisi aiheuttaa tältä osin merkittäviä tulkintaepäselvyyksiä, eikä tällainen käyttöala vastaisi säännöksen alkuperäistä tarkoitusta. Elinkeinoelämän keskusliitto ry puolestaan totesi lausunnossaan, että vaikka liikuntatoiminnan uuden määritelmän on tarkoitus seurata nykyistä Verohallinnon ohjeistusta ja vallitsevaa verotuskäytäntöä, ei voitane poissulkea mahdollisuutta, että se yksittäistapauksessa kaventaisi soveltamisalaa nykytilanteeseen nähden. Siten saattaisi olla perusteltua säätää muutos tulemaan tältä osin voimaan vasta esimerkiksi vuoden 2027 alusta.

Lausuntopalautteen perusteella tuloverolain 69 §:n 6 momenttia on muutettu jatkovalmistelussa siten, että liikuntavälineiden korjaus on poistettu säännöksessä liikuntaedun piiriin kuuluvista palveluista. Liikuntavälineiden korjauksen ja huollon lisääminen edun piiriin kuuluvaksi palveluksi voisi aiheuttaa merkittäviä tulkintaepäselvyyksiä ja myös laajentaa omaehtoisen liikuntaedun käyttöalaa tarpeettoman laajaksi. Liikuntavälineiden korjaus olisi myös käsitteenä ollut huomattavasti ongelmallisempi kuin samassa yhteydessä säännöksessä mainittu liikuntavälineiden vuokraus. Jatkovalmistelussa ei esitetä muutosta saman säännöksen kohtaan, jonka mukaan liikuntasuorituksessa tarvittavien välineiden vuokrausta pidettäisiin säännöksessä tarkoitettuna liikuntatoimintana myös silloin, kun itse liikuntasuoritus on maksuton. Liikuntaedun käyttöala laajenisi siten liikuntavälineiden vuokraukseen, mutta ei korjaukseen.

Lisäksi esityksen liikuntatoiminnan määrittelemistä ja liikuntaedun laajentamista koskevia perusteluita on jatkovalmistelussa täydennetty täsmentämällä edun alaan kuuluvia palveluita ja lisäämällä esimerkkejä liikuntatoiminnaksi katsottavista palveluista. Liikuntaedun käyttöalaa ei ole tarkoitus kaventaa miltei osin, joten muutoksen taannehtivaa voimaantuloa vuoden 2026 alusta ei voida pitää ongelmallisena verovelvollisten näkökulmasta.

Perustuslain mukaan valtion verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Omaehtoinen liikunta- ja kulttuuri kuuluu verovapaisiin henkilökuntaetuihin, joilta edellytetään tavanomaisuutta ja kohtuullisuutta. Enimmäismäärästä säätäminen selkeyttää oikeustilaa ja vähentää tulkinnanvaraisuutta tavanomaisuuden ja kohtuullisuuden arvioimisessa. Verosta lailla säätämisen vaatimuksen johdosta on perusteltua, että enimmäismäärästä säädetään laissa, eikä Verohallinnon ohjeessa. Henkilökuntaedut eivät ole myöskään verrattavissa luontoisetuihin, joiden laskentaperusteista Verohallinto päättää vuosittain. Lausunnoissa ei ole esitetty sellaista, jonka perusteella liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärän korotusta koskevaa ehdotusta olisi syytä muuttaa jatkovalmistelussa.

5.1.4 Matkakuluvähennys

Matkakuluvähennyksen omavastuuosuuden alentamista koskevaa ehdotusta pidettiin lausunnoissa pääosin perusteltuna ja kohdennettuna toimen tilanteessa, jossa työmatkakustannukset ovat nousseet. Useissa lausunnoissa todettiin kuitenkin, että yksittäiselle verovelvolliselle muutoksesta koitua hyöty jää varsin vähäiseksi. Suomen Yrittäjät ry piti esimerkiksi verovelvollisen muutoksesta saamaa hyötyä marginaalisena suhteessa toimen valtiontalouden velkaantumista ylläpitävään vaikutukseen.

6 Säännöskohtaiset perustelut

69 §. Tavanomainen henkilökuntaetu. Esityksessä ehdotetaan, että pykälän 5 momentissa säädettyä työnantajan tarjoaman liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärää korotettaisiin 400 eurosta 540 euroon. Korotuksella otettaisiin huomioon yleisessä hintatasossa tapahtunut muutos vuodesta 2009, jolloin edun enimmäismäärästä on viimeksi säädetty. Korotuksen suuruus vastaisi kuluttajahintaindeksin kehitystä vuodesta 2009. Voimassa olevassa pykälän 5 momentissa oleva kulttuuritoiminnan määritelmä siirrettäisiin pykälän uuteen 7 momenttiin.

Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jossa määriteltäisiin, mitä 5 momentissa tarkoitetaan liikuntatoiminnalla. Liikuntatoiminnalla tarkoitettaisiin henkilön omaa fyysistä aktiivisuutta edellyttävää toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää työntekijän kuntoa, fyysistä hyvinvointia ja terveyttä. Määritelmä vastaisi verotuskäytännössä ja Verohallinnon ohjeissa nykyisin omaksuttua käytäntöä. Edun käyttöalan piirissä olevana liikuntatoimintana pidettäisiin laajasti määritelmän edellytykset täyttäviä liikunnan muotoja. Tavanomaista liikuntaa olisivat siten esimerkiksi kaikenlaiset henkilön omaa fyysistä aktiivisuutta edellyttävät yksilölajit sekä erilaiset joukkueliikuntamuodot riippumatta siitä, millaisia välineitä lajin harrastamiseen tarvitaan tai harrastetaanko liikuntamuotoa esimerkiksi eläinten kanssa tai avulla. Myös moottoriurheiluun liittyvä liikuntatoiminta olisi edun piirissä. Liikuntaedulla voisi siten maksaa esimerkiksi kartingin tai muun rata-autoilun henkilökohtaisen ajomaksun.

Kuten nykyisinkin, omaehtoiseen liikuntatoimintaan voisi sisältyä myös liikuntavälineiden vuokraus silloin, kun vuokraaminen liittyy kiinteästi kyseiseen liikuntasuoritukseen. Olennaista olisi, että kyse on työntekijän omasta liikunnasta. Liikuntatoimintaan kuuluisivat urheiluseurojen liikuntamaksut, jos maksu oikeuttaa seuran liikuntapalvelun käyttämiseen. Sellaiset urheiluseurojen jäsenmaksut sekä liittymis- ja kannatusjäsenmaksut, jotka eivät suoraan oikeuta liikuntapalvelun käyttämiseen, ovat elantokustannuksia, joita ei voisi jatkossakaan korvata verovapaasti eikä siten myöskään maksaa kohdennetulla maksuvälineellä.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että liikuntaedun käyttöalaa laajennettaisiin tietyiltä osin. Pykälän 6 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että liikuntatoimintana pidettäisiin myös henkilön fyysistä aktiivisuutta edellyttäviä luontoharrastuksia. Tällaisia luontoharrastuksia olisivat muun ohessa metsästys ja kalastus. Liikuntaetua voisi siten jatkossa käyttää esimerkiksi kalastonhoitomaksun, kalastuslupien tai metsästyslupien maksamiseen. Myös kalastus- ja eräopaspalvelut olisivat edun käyttöalan piirissä. Liikuntatoimintaan tai luontoharrastukseen liittyvään kokonaispalveluun voisi sisältyä vähäisiltä osin myös muita kustannuksia kuin kiinteästi itse liikuntatoimintaan liittyviä kustannuksia. Jos nämä kustannukset, kuten esimerkiksi palveluun liittyvät kuljetus-, majoitus- tai muonituskulut muodostavat vähäistä suuremman osuuden palvelun kokonaishinnasta, ei näitä kustannuksia voisi maksaa liikuntaedulla.

Lisäksi liikuntatoimintana pidettäisiin henkilön omaa liikuntaa olennaisesti tukevia palveluita kuten esimerkiksi kuntosaliohjelman laatimista. Liikuntaa olennaisesti tukevinä palveluina ei

pidettäisi sellaisia liikuntasuoritusta helpottavia palveluja, joilla ei ole kiinteää liityntää itse liikuntasuoritukseen, kuten esimerkiksi kuljetuksia liikuntapaikalle, lastenhoitopalvelua liikuntapaikalla tai liikunta- tai kilpailusuoritukseen liittyvää kampausta- tai meikkauspalvelua. Saunatilojen vuokrausta ei myöskään pidettäisi liikuntaa tukevana palveluna, vaikka saunatilojen yhteydessä olisi mahdollisuus uimiseen, sillä yleistä virkistäytymistä koskevat palvelut eivät jatkossakaan kuuluisi liikuntaedun piiriin. Jos palvelun pääasiallinen tarkoitus kuitenkin olisi uinti- tai avantouinti liikuntasuoritukseksi, liikuntaetua voisi käyttää palvelun maksamiseen, vaikka palveluun sisältyisi myös mahdollisuus saunomiseen.

Pykälän 6 momentin mukaan liikuntasuorituksessa tarvittavien välineiden vuokraus tulisi edun piiriin myös silloin, kun itse liikuntasuoritus on maksuton. Muutos mahdollistaisi esimerkiksi maastohiihtovälineiden vuokraamisen kohdennetulla maksuvälineellä, vaikka itse liikuntasuoritus olisi maksuton. Samoin liikuntaetua voisi jatkossa käyttää polkupyörän vuokraamiseen tai kaupunkipyörän kerta- tai kausimaksun maksamiseen. Myös kanootin tai kajakin vuokraaminen olisi jatkossa mahdollista liikuntaedulla.

Liikuntaetua ei voisi käyttää sellaisen ajoneuvon tai vesikulkuneuvon vuokraamiseen, jonka liikkuminen ei perustu henkilön omaan fyysiseen aktiivisuuteen, jos kulkuneuvoa on tarkoitus käyttää yleisillä teillä, maastossa tai vesialueilla. Liikuntaetua ei siten voisi tällöin käyttää esimerkiksi moottorikäyttöisten ajoneuvojen tai vesikulkuneuvojen kuten auton, traktorin, moottoripyörän, moottoriveneen, moottorikelkan, vesiskootterin, sähköpotkulaudan tai sähköskootterin vuokraamiseen. Sähköavusteisen polkupyörän tai maastopyörän vuokraamiseen etua sen sijaan voisi käyttää.

Erilaiset henkisen hyvinvoinnin palvelut kuten esimerkiksi mindfulness eivät tulisi jatkossakaan liikuntatoiminnan määritelmään piiriin, koska kysymys ei ole henkilön omasta fyysisestä aktiivisuudesta. Myöskään erilaiset fysikaaliset hoidot eivät sisältyisi liikuntatoiminnan määritelmään, koska niissä ei ole ensisijaisesti kysymys henkilön omasta fyysisestä aktiivisuudesta ja liikunnasta, vaan lähinnä yleisestä virkistäytymisestä tai jonkin vamman parantamisesta tai ennaltaehkäisystä. Hieronta ei jatkossakaan kuuluisi pykälässä tarkoitettuna omaehtoisen liikuntatoiminnan piiriin, eikä 69 §:n 5 ja 6 momenttia siten sovellettaisi työnantajan tarjoamaan hierontaan.

Pykälän 5 momentissa nykyisin oleva työnantajan työntekijälle tarjoaman omaehtoisen kulttuuritoiminnan määritelmä siirrettäisiin uuteen 7 momenttiin. Määritelmän sisältöön ei tulisi muutoksia. Lisäksi voimassa olevan pykälän 6 momentti siirtyisi 8 momentiksi.

93 §. Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että matkakuluvähennyksen omavastuuosuutta alennettaisiin määräaikaisesti 900 eurosta 800 euroon vuonna 2026. Muutosta sovellettaisiin vain vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Pykälän 4 momentissa säädettyyn määrään, jolla omavastuuosuutta pienennetään työttömänä tai perhevapaalla osan vuodesta olleella verovelvollisella, tehtäisiin 1 momenttia suhteellisesti vastaava määräaikainen alennus vuodelle 2026. Omavastuuosuutta pienennettäisiin 75 eurolla aikaisemman 80 euron sijaan. Omavastuuosuuden vähimmäismäärää alennettaisiin 150 euroon aikaisemman 160 euron sijaan. Omavastuuosuuden alentamisen perusteena olevia etuuksia koskeviin säännöksiin ei tehtäisi muutoksia. Säännöksessä oleva täyden korvauskuukauden määritelmä pysyisi myös ennallaan. Myös 4 momentin muutoksia sovellettaisiin määräaikaisesti vain vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

127 f §. Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen perusteita koskevat poikkeukset verovuosina 2026–2027. Voimassa olevassa 127 f §:ssä säädetään öljylämmityksestä luopumisen vuoksi tehtävän kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja perusteita koskevista poikkeuksista verovuosina 2025–2027. Esityksessä pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin säännökset kotitalousvähennyksen enimmäismäärän ja vähennysprosenttien määräaikaisesta korottamisesta vuosina 2026 ja 2027. Samalla pykälän otsikko muutettaisiin. Öljylämmityksestä luopumista koskeva, vuoteen 2027 asti voimassa oleva poikkeus, pysyisi ennallaan.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kotitalousvähennyksen enimmäismäärän määräaikaisesta korottamisesta 1 600 eurosta 2 100 euroon verovuosina 2026 ja 2027. Vähennyksen enimmäismäärä olisi 3 500 euroa, jos verovelvolliselle myönnettäisiin kotitalousvähennystä öljylämmityksen luopumisen perusteella. Tällöin kuitenkin mainittuun enimmäismäärään voisi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2 100 euroa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tavanomaisen kotitalous, hoiva- ja hoitotyön, fysioterapian ja toimintaterapian sekä verovelvollisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyön perusteella myönnettävän vähennyksen vähennysprosentin määräaikaisesta korotuksesta vuosille 2026 ja 2027. Verovelvollinen saisi vähentää kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamastaan palkasta 15 prosenttia nykyisen 13 prosentin sijaan. Työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun saisi vähentää jatkossakin kokonaan.

Kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta verovelvollinen saisi vuosina 2026 ja 2027 vähentää 40 prosenttia nykyisen 35 prosentin sijaan. Myös tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta saisi vähentää 40 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

Pykälän 3 momentissa puolestaan säädettäisiin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävän kotitalousvähennyksen suuruudesta. Maksetusta työkorvauksesta vähennyksen suuruus olisi 60 prosenttia ja maksetusta palkasta 30 prosenttia. Säännös vastaisi voimassa olevan 127 f §:n 2 momenttia, eikä vähennysprosentteihin siis ehdoteta muutoksia. Öljylämmityksestä luopumisen perusteella kotitalousvähennys myönnettäisiin korotettuna voimassa olevan sääntelyn mukaisesti vielä vuosina 2026 ja 2027.

Pykälän 4 momenttiin ehdotettu öljylämmityksestä luopumisen määritelmä vastaisi voimassa olevan pykälän 3 momentin määritelmää.

Tuloverolain 127 f § on väliaikainen ja muita kotitalousvähennystä koskevia säännöksiä täydentävä säännös. Kotitalousvähennykseen sovellettaisiin siten muilta osin 127 a–c §:ää. Kotitalousvähennykseen sovellettaisiin siten 150 euron omavastuuta myös vuosina 2026 ja 2027. Myös esimerkiksi se, että vähennys myönnetään vain työn osuudesta ja vain siltä osin kuin vähennykseen oikeuttava työ tehdään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa, koskisi myös korotetun kotitalousvähennyksen piirissä olevia töitä.

7 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulisi voimaan mahdollisimman pian.

Tuloverolain 69 §:n 5–7 momentin liikunta- ja kulttuurietua koskevia muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran jo vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Tuloverolain 93 §:n 1 ja 4 momentin matkakuluvähennyksen omavastuuta koskevat muutokset olisivat väliaikaisia. Edellä mainitut säännökset olisivat voimassa 31.12.2026 asti ja niitä sovellettaisiin vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Kotitalousvähennystä koskevaa tuloverolain 127 f §:ää sovellettaisiin vuosilta 2026 ja 2027 toimitettavissa verotuksissa. Pykälän korotettuja vähennysprosentteja sovellettaisiin siten takautuvasti 1.1.2026 ja sen jälkeen kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksettuihin työkorvauksiin ja palkkoihin myös siltä osin, kuin vähennys myönnetään muun kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella.

8 Suhde muihin esityksiin

Esityksessä ehdotetuista muutoksista aiheutuvat vaikutukset vuoden 2026 verokertymään otetaan huomioon syksyllä 2026 annettavassa vuoden 2026 kolmannessa lisätalousarvioesityksessä. Vuodelle 2027 aiheutuvat vaikutukset otetaan puolestaan huomioon vuoden 2027 talousarvioesityksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 69 §:n 5 momentti, väliaikaisesti 93 §:n 1 ja 4 momentti sekä 127 f §, sellaisina kuin ne ovat, 69 §:n 5 momentti laissa 709/2021, 93 §:n 1 momentti laissa 1194/2023 ja 93 §:n 4 momentti laissa 76/2026 ja 127 f § laissa 702/2024, sekä lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1086/2000, 561/2004, 946/2008, 1510/2016, 1116/2018 ja 709/2021, uusi 6 ja 7 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 8 momentiksi, seuraavasti:

69 §

Tavanomainen henkilökuntaetu

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna etuna pidetään myös enintään 540 euron vuosittaista etua työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta. Edellytyksenä on, että etu on ainoastaan työntekijän käytettävissä.

Edellä 5 momentissa liikuntatoiminnalla tarkoitetaan henkilön omaa fyysistä aktiivisuutta edellyttävää toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää työntekijän kuntoa, fyysistä hyvinvointia ja terveyttä. Liikuntatoimintana pidetään myös henkilön fyysistä aktiivisuutta edellyttäviä luontoharrastuksia sekä henkilön omaa liikuntaa olennaisesti tukevia palveluita. Lisäksi liikuntatoimintana pidetään liikuntasuorituksessa tarvittavien välineiden vuokrausta myös silloin, kun itse liikuntasuoritus on maksuton.

Edellä 5 momentissa kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidetään myös käyntiä tiedekeskuksessa tai urheilutapahtumassa taikka osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille. Kulttuuritoimintana pidetään myös urheiluun ja edellä mainittuihin eri taiteenaloihin liittyviä messuja. Lisäksi kulttuuritoimintana pidetään etäyhteyden avulla tapahtuvaa reaaliaikaista osallistumista edellä mainittuun toimintaan.

---

93 §

Asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 800 euroa (*omavastuuosuus*).

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansiopäivärahaa, työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi tai yleistukilain (48/2026) mukaista yleistukea toimeentulon turvaamiseksi tai sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskausrahaa, erityisraskausrahaa tai

vanhempainrahaa, hänen omavastuuosuuttaan pienennetään 75 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 150 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä. Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut soviteltua ansiopäivärahaa tai yleistukea taikka osittaisena maksettavaa vanhempainrahaa tai osittaisena maksettavaa erityisraskausrahaa, täysiiä korvauskuukausia laskettaessa korvauspäivät muutetaan täysiksi korvauspäiviksi.

127 f §

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen perusteita koskevat poikkeukset verovuosina 2026–2027

Poiketen siitä, mitä 127 a §:n 1 momentissa säädetään, verovuosina 2026 ja 2027 kotitalousvähennys on enintään 3 500 euroa vuodessa kuitenkin niin, että mainittuun enimmäismäärään voi sisältyä muun vähennuskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2 100 euroa.

Poiketen siitä, mitä 127 b §:ssä säädetään, verovuosina 2026 ja 2027 verovelvollinen saa vähentää muun vähennuskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen osalta:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 15 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 40 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä;

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä 22 §:ssä tarkoitettulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 40 prosenttia.

Poiketen siitä, mitä 127 b §:n 1 ja 2 kohdassa säädetään, verovuosina 2026 ja 2027 verovelvollinen saa vähentää öljylämmityksestä luopumisen osalta:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä.

Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitetaan rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän muutostoimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja jonka tilalle korvaavaksi lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä.

Muilta osin kotitalousvähennykseen sovelletaan 127 a–127 c §:ää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 93 §:n 1 ja 4 momentti ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2026 ja niitä sovelletaan vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 69 §:n 5–7 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Lain 127 f §:ää sovelletaan vuosilta 2026 ja 2027 toimitettavissa verotuksissa.

Lain 127 f §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksettua suoritukseen, jos suoritus on tehty 1 päivänä tammikuuta 2026 tai sen jälkeen.

Helsingissä 11.6.2026

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Laki

tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 69 §:n 5 momentti, väliaikaisesti 93 §:n 1 ja 4 momentti sekä 127 f §, sellaisina kuin ne ovat, 69 §:n 5 momentti laissa 709/2021, 93 §:n 1 momentti laissa 1194/2023 ja 93 §:n 4 momentti laissa 76/2026 ja 127 f § laissa 702/2024, sekä lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1086/2000, 561/2004, 946/2008, 1510/2016, 1116/2018 ja 709/2021, uusi 6 ja 7 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 8 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

69 §

69 §

Tavanomainen henkilökuntaetu

Tavanomainen henkilökuntaetu

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna etuna pidetään myös enintään 400 euron vuosittaista etua työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta. Tässä momentissa kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidetään myös käyntiä tiedekeskuksessa tai urheilutapahtumassa taikka osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille. Kulttuuritoimintana pidetään myös urheiluun ja edellä mainittuihin eri taiteenaloihin liittyviä messuja. Lisäksi kulttuuritoimintana pidetään etäyhteyden avulla tapahtuvaa reaaliaikaista osallistumista edellä mainittuun toimintaan. Edellytyksenä on, että etu on ainoastaan työntekijän käytettävissä.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna etuna pidetään myös enintään 540 euron vuosittaista etua työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta. Edellytyksenä on, että etu on ainoastaan työntekijän käytettävissä. (ks. ehdotettu 7 mom.)

Edellä 5 momentissa liikuntatoiminnalla tarkoitetaan henkilön omaa fyysistä aktiivisuutta edellyttävää toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää työntekijän kuntoa, fyysistä hyvinvointia ja terveyttä.

Liikuntatoimintana pidetään myös henkilön fyysistä aktiivisuutta edellyttäviä luontoharrastuksia sekä henkilön omaa liikuntaa olennaisesti tukevia palveluita. Lisäksi liikuntatoimintana pidetään liikuntasuorituksessa tarvittavien välineiden vuokrausta myös silloin, kun itse liikuntasuoritus on maksuton.

Edellä 5 momentissa kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidetään myös käyntiä tiedekeskuksessa tai urheilutapahtumassa taikka osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille. Kulttuuritoimintana pidetään myös urheiluun ja edellä mainittuihin eri taiteenaloihin liittyviä messuja. Lisäksi kulttuuritoimintana pidetään etäyhteyden avulla tapahtuvaa reaaliaikaista osallistumista edellä mainittuun toimintaan.

Veronalaista tuloa ei synny, jos työnantaja tarjoaa entiselle työntekijälleen edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua etua kuuden kuukauden aikana työsuhteen päättymisen jälkeen.

Veronalaista tuloa ei synny, jos työnantaja tarjoaa entiselle työntekijälleen edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua etua kuuden kuukauden aikana työsuhteen päättymisen jälkeen.

93 §

Asumnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 900 euroa (*omavastuuosuus*).

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansiopäivärahaa tai yleistukilain (48/2026) mukaista yleistukea toimeentulon turvaamiseksi tai sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista *äitiysrahaa*,

93 §

Asumnon ja työpaikan väliset matkakustannukset

Ansiotulon hankkimisesta johtuneina menoina pidetään myös matkakustannuksia asunnosta työpaikkaan ja takaisin halvimman kulkuneuvon käyttökustannusten mukaan laskettuna. Näitä matkakustannuksia voidaan kuitenkin vähentää enintään 7 000 euroa ja vain siltä osin kuin ne ylittävät verovuonna 800 euroa (*omavastuuosuus*).

Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansiopäivärahaa, *työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea tai päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi* tai yleistukilain (48/2026) mukaista yleistukea

erityisäitiysrahaa, isyysrahaa, raskausrahaa, erityisraskausrahaa, vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa, hänen omavastuusuuttaan pienennetään 80 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuusuus on kuitenkin vähintään 160 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä. Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut soviteltua ansiopäivärahaa tai yleistukea taikka osittaista vanhempainrahaa, täysiiä korvauskuukausia laskettaessa korvauspäivät muutetaan täysiksi korvauspäiviksi.

toimeentulon turvaamiseksi tai sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista raskausrahaa, erityisraskausrahaa tai vanhempainrahaa, hänen omavastuusuuttaan pienennetään 75 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuusuus on kuitenkin vähintään 150 euroa. Täyteen korvauskuukauteen katsotaan kuuluvan 21,5 korvauspäivää vastaava määrä. Jos verovelvollinen on verovuoden aikana saanut soviteltua ansiopäivärahaa tai yleistukea taikka osittaisena maksettavaa vanhempainrahaa tai osittaisena maksettavaa erityisraskausrahaa, täysiiä korvauskuukausia laskettaessa korvauspäivät muutetaan täysiksi korvauspäiviksi.

127 f §

127 f §

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärä ja öljylämmityksestä luopumisen vuoksi tehtävän vähennyksen peruste verovuosina 2025–2027

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää ja vähennyksen perusteita koskevat poikkeukset verovuosina 2026–2027

Poiketen siitä, mitä 127 a §:n 1 momentissa säädetään, verovuosina 2025–2027 kotitalousvähennys on enintään 3 500 euroa vuodessa kuitenkin niin, että enimmäismäärään voi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää vähennystä enintään 1 600 euroa.

Poiketen siitä, mitä 127 a §:n 1 momentissa säädetään, verovuosina 2026 ja 2027 kotitalousvähennys on enintään 3 500 euroa vuodessa kuitenkin niin, että mainittuun enimmäismäärään voi sisältyä muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävää vähennystä enintään 2 100 euroa.

Poiketen siitä, mitä 127 b §:n 1 ja 2 kohdassa säädetään, verovuosina 2025–2027 verovelvollinen saa vähentää öljylämmityksestä luopumisen osalta:

Poiketen siitä, mitä 127 b §:ssä säädetään, verovuosina 2026 ja 2027 verovelvollinen saa vähentää muun vähennyskelpoisen työn kuin öljylämmityksestä luopumisen osalta:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta;

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 15 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 40

prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä.

prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä;

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä 22 §:ssä tarkoitettulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 40 prosenttia.

Poiketen siitä, mitä 127 b §:n 1 ja 2 kohdassa säädetään, verovuosina 2026 ja 2027 verovelvollinen saa vähentää öljylämmityksestä luopumisen osalta:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sairausvakuutusmaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 30 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain 25 §:ssä tarkoitettulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 60 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä.

Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitetaan rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän muutostoimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja jonka tilalle korvaavaksi lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä.

Muilta osin öljylämmityksestä luopumisen perusteella myönnettävään kotitalousvähennykseen sovelletaan, mitä 127 a–127 c §:ssä säädetään.

Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitetaan rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän muutostoimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja jonka tilalle korvaavaksi lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä.

Muilta osin kotitalousvähennykseen sovelletaan 127 a–127 c §:ää.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 93 §:n 1 ja 4 momentti ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2026 ja niitä sovelletaan vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 69 §:n 5–7 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2026 toimitettavassa verotuksessa. Lain 127 f §:ää sovelletaan vuosilta 2026 ja 2027 toimitettavissa verotuksissa. Lain 127 f §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksettuihin suorituksiin, jos suoritus on tehty 1 päivänä tammikuuta 2026 tai sen jälkeen.